

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 53.

Vydána dne 12. června 1946.

Cena Kčs 1.80.

O B S A H:

(121.—126.) **121.** Zákon o zajištění pracovních sil pro zemědělskou výrobu v rámci národní výstavby státu. — **122.** Zákon o studiu statisticko-pojistném. — **123.** Zákon, kterým se doplňují ustanovení dekretu presidenta republiky ze dne 27. října 1945, č. 138 Sb., o trestání některých provinění proti národní cti. — **124.** Zákon o mimoriadných opatreniach v obore ochranných vzorkov. — **125.** Zákon o mimoriadných opatreniach v obore ochranných známok. — **126.** Zákon o úpravě zemědělských pachtovních poměrů.

121.

Zákon

ze dne 16. května 1946

o zajištění pracovních sil pro zemědělskou výrobu v rámci národní výstavby státu.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Přispěti ke zdaru všech zemědělských prací, jichž řádné a včasné provedení vyžaduje zájem státu, je mravní i právní povinností obyvatelů Československé republiky.

(2) Zemědělskými pracemi podle tohoto zákona jsou též polní i zahradní pěstování zeleniny, práce v lesní výrobě, školkařství a pod.

§ 2.

K výkonu prací podle § 1 mohou býti v rámci ustanovení tohoto zákona přiděleni všichni zemědělských prací schopní muži ve věku od 15 do 55 roků a ženy ve věku od 15 do 45 roků.

§ 3.

(1) Obyvatelé všech obcí v zemích České a Moravskoslezské, kteří v těchto obcích mají řádný pobyt, jsou povinni hlásiti se podle ustanovení odstavce 3 do 8 dnů ode dne vyhlášení tohoto zákona.

(2) Ministr ochrany práce a sociální péče může vyhláškou v Úředním listě lhůtu stanovenou v odstavci 1 ve velkých městech přiměřeně prodloužiti.

(3) Hlášení podle odstavců 1 a 2 se děje u místního národního výboru (správní komise), po případě v místech, kde je sídlo okresního úřadu ochrany práce (pobočky), u tohoto úřadu (pobočky).

§ 4.

Z povinnosti hlášení podle § 3 se vyjímají:

a) osoby, které jsou ve stálém pracovním (služebním), nebo učebním poměru, podléhají povinnému nemocenskému pojištění a skutečně pracují;

b) osoby v zemědělství plně zaměstnané, dále osoby, které provozují samostatnou úřadem schválenou živnost nebo svobodné povolání, jakož i osoby, které konají vojenskou nebo bezpečnostní službu;

c) posluchači vysokých škol, kteří řádně pokračují ve studiu, a jejich absolventi, kteří se připravují ke zkouškám, a žáci středních a odborných škol veřejných nebo s právem veřejnosti;

d) ženy od 3. měsíce těhotenství a osoby, které pro nemoc nebo tělesnou či duševní vadu jsou trvale nezpůsobilé k práci, a mohou-li tuto skutečnost doložit vysvědčením úředního lékaře okresního úřadu ochrany práce nebo jinou veřejnou listinou;

e) ženy, které vedou domácnost, a při tom pečují alespoň o 1 dítě do 10 let nebo nejméně o 2 příslušníky domácnosti, kteří jsou vyňati z povinnosti hlášení podle tohoto paragrafu;

f) přednostové a členové cizích zastupitelských úřadů a příslušníci jejich rodin.

§ 5.

(1) Místní národní výbor (správní komise) pořídí seznam přihlášených osob a pojme do něho také osoby, které své povinnosti hlášení neučinily zadost, pokud mu jsou známy. Seznam neprodleně předloží ve 2 stejnopisech okresnímu úřadu ochrany práce, do jehož obvodu působnosti spadá.

(2) Okresní úřad ochrany práce (pobočka) upraví, po případě doplní, seznam a vrátí jeden stejnopis místnímu národnímu výboru, který vyrozumí osoby do něho pojaté. Místní národní výbor (správní komise) může tak učiniti tím, že seznam vyhlásí způsobem v místě obvyklým (vyvěšením, oběžníkem a podobně).

(3) Vyrozumění místním národním výborem (správní komisí) má účinky doručení výměru okresního úřadu ochrany práce (§ 3 vládního nařízení ze dne 4. června 1945, č. 13 Sb., o zatímní výstavbě úřadů ochrany práce).

§ 6.

Ministr ochrany práce a sociální péče se zmocňuje, aby vyhláškou v Úředním listě stanovil dobu, kdy se seznam podle zásad §§ 3 až 5 doplňuje.

§ 7.

Osoby pojaté do seznamu jsou povinny oznámiti předem místnímu národnímu výboru (správní komisí), po případě okresnímu úřadu ochrany práce (pobočce), každou změnu svého pobytu, má-li trvati déle 14 dnů, a oznámiti, kde se v té době budou zdržovati. Změní-li bydliště, jsou povinny mu předem oznámiti nové bydliště. V tomto případě je místní národní výbor (správní komise, okresní úřad ochrany práce nebo pobočka) ze seznamu vyškrtne a oznámí to místnímu národnímu výboru (správní komisí, po případě okresnímu úřadu ochrany práce, pobočce), v jehož obvodě je nové bydliště oné osoby. Tentž úřad ji pojme do svého seznamu. Změny se oznámí příslušným okresním úřadům ochrany práce (pobočkám).

§ 8.

V každé obci zjistí místní národní výbor (správní komise) v součinnosti s místním sdružením Jednotného svazu českých zemědělců neprodleně po vyhlášení zákona a poté nejméně vždy alespoň 4 týdny před počátkem hlavních pracovních období v zemědělství přesnou potřebu pracovních sil jednotlivých zaměstnavatelů pro neodkladné zemědělské práce a oznámí ji příslušnému okresnímu úřadu ochrany práce (pobočce).

§ 9.

(1) K výkonu zemědělských prací přidělí okresní úřad ochrany práce z osob, pojatých do seznamu podle § 5, především osoby, které nevykonávají zaměstnání (povolání), nebo nejsou plně zaměstnány.

(2) Ženy lze přiděliti jen k pracím, které zpravidla vykonávají ženy. Osoby ženaté a vdané budtež přiděleny teprve tehdy, není-li dostatek osob svobodných.

(3) Podle tohoto paragrafu lze určitou osobu přiděliti na dobu celkem 3 měsíců v jednom kalendářním roce.

§ 10.

(1) Nestačí-li pracovní síly, přidělené podle § 9, k provedení všech nezbytných zemědělských prací, přidělí se potřebné pracovní síly podle dekretu presidenta republiky ze dne 1. října 1945, č. 88 Sb., o všeobecné pracovní povinnosti, s tou odchylkou, že platí věkové hranice, stanovené v § 2 tohoto zákona.

(2) Pokud se podle tohoto paragrafu přidělí osoby k práci nad rámec dekretu presidenta republiky, č. 88/1945 Sb., platí obdobně ustanovení § 9, odstavce 3.

(3) Pokud tento zákon nestanoví jinak, platí pro pracovní poměry jím založené a pracovní poměry dosavadní obdobně příslušná ustanovení dekretu č. 88/1945 Sb.

§ 11.

(1) Ustanovení předchozích paragrafů platí přiměřeně také pro osoby, které, nepodléhající přihlašovací povinnosti, se dobrovolně nabídlí k výpomoci při nutných zemědělských pracích v některém pracovním místě určeném podle směrnic, které vydají ministři ochrany práce a sociální péče a zemědělství.

(2) Těmto osobám nahradí příslušný okresní úřad ochrany práce z účelového jmění pro podpory při včleňování do práce podle vládního nařízení ze dne 27. srpna 1943, č. 250 Sb., rozdíl mezi mzdou, dosaženou konáním této práce, a mzdou, kterou by byly dosáhly prací dosavadní; nahradí jim rovněž jízdné do přechodného pracovního místa a zpět, přesahuje-li vzdálenost mezi stálým bydlištěm (místem pobytu) a tímto místem alespoň 6 km a konaly-li zemědělské práce po dobu kratší šesti týdnů.

§ 12.

S výhradou ustanovení § 10, odstavec 1, nejsou tímto zákonem dotčena ustanovení dekretu presidenta republiky č. 88/1945 Sb.

§ 13.

Není-li možno pro neodkladné práce zemědělské opatření potřebné pracovní síly podle předcházejících ustanovení, mohou okresní úřady ochrany práce (pobočky) na pokyn ministerstva ochrany práce a sociální péče učiniti tato další opatření:

a) přezkoušeti nynější zaměstnání osob, které v posledních pěti letech pracovaly v zemědělství nepřetržitě alespoň 6 měsíců; tyto osoby mohou přidělit, byť i jen dočasně, zpět do zemědělství, leč by důležité veřejné zájmy vyžadovaly, aby tyto osoby setrvaly ve svém nynějším zaměstnání;

b) přezkoušeti v součinnosti s okresními (místními) národními výbory (správními komisemi), odborovými radami a hospodářskými organizacemi, zda zaměstnanci různých pracovních odvětví jsou ve svém oboru plně produktivně činní a zda tato odvětví jsou ve veřejném zájmu stejně důležitá jako zemědělská výroba, o kterou jde. Osoby, které mohou býti uvolněny, aniž tím závažnější veřejné zájmy utrpí újmu, mohou býti včleněny, byť i jen dočasně, do zemědělské výroby, pokud tomu nebrání zvláště závažné důvody osobní, aby tak bylo zajištěno spravedlivé rozdělení pracovních sil mezi zemědělstvím a ostatními pracovními obory.

§ 14.

(1) Jednání a opominutí přičítají se ustanovením tohoto zákona nebo předpisům vydaným k jeho provedení, trestají okresní úřady ochrany práce pořádkovou pokutou do výše 10.000 Kčs nebo okresní národní výbory na návrh těchto úřadů správními tresty, a to pokutou do výše 100.000 Kčs nebo vězením do 1 roku anebo oběma těmito tresty.

(2) Byla-li uložena jako správní trest pokuta, buď zároveň pro případ její nedobytnosti vyměřen náhradní trest vězení podle míry zavinění v mezích sazby trestu na svobodě.

§ 15.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení, pozbuje jí dnem 31. prosince 1947 a platí v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr ochrany práce a sociální péče v dohodě se účastněnými členy vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

za ministra Dr. Šoltésze.

122.

Zákon

ze dne 16. května 1946

o studiu statisticko-pojistném.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Počátkem studijního roku 1946/47 se přeměňuje:

1. dvouletý učební běh pro pojišťovací techniku na vysoké škole speciálních nauk českého vysokého učení technického v Praze na oddělení statisticko-pojistného inženýrství,

2. cyklus střídajících se přednášek o pojistné matematice a statistice na přírodovědecké fakultě university Karlovy v Praze na studium matematické statistiky, pojistné matematiky a ekonometrie.

(2) Při úpravě těchto studií (odstavec 1) se podle potřeby vzájemně použije zařízení a přednášek obou vysokých škol.

§ 2.

Studium statisticko-pojistné je čtyřleté a rozvrhuje se na dva oddíly, z nichž každý se zakončuje státní zkouškou.

§ 3.

Ministr školství a osvěty stanoví studijní osnovy a vydá zkušební řády a přechodná ustanovení.

§ 4.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr školství a osvěty.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

123.

Zákon

ze dne 16. května 1946,

kterým se doplňují ustanovení dekretu presidenta republiky ze dne 27. října 1945, č. 138 Sb., o trestání některých provinění proti národní cti.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.

V § 3 dekretu č. 138/1945 Sb. se připojují na konci tyto věty:

„U činů, o nichž okresní národní výbor nabude vědomosti ze spisů, jež jsou v den 26. května 1946 u soudu (mimořádného lidového soudu), veřejného žalobce, správního úřadu (orgánu) a budou mu odstoupeny teprve po tomto dnu, počíná se promlčecí lhůta dnem, kdy tyto spisy dojdou příslušnému okresnímu národnímu výboru. Trestní řízení musí však býti zahájeno před skončením účinnosti zákona ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, ve znění zákona ze dne 24. ledna 1946, č. 22 Sb.; skončí-li tato účinnost před 31. prosincem 1946, nejdéle do tohoto dne.“

Čl. II.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 26. května 1946 a platí jen v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr vnitra.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Nosek v. r.

124.

Zákon

zo dňa 8. mája 1946

o mimoriadnych opatreniach v obore ochranných vzorkov.

Dočasné Národné zhromaždenie republiky Československej usnieslo sa na tomto zákone:

§ 1.

(1) Ochranné vzorky, ktoré boli zapísané do 4. mája 1945 včítane u niektorej obchodnej a živnostenskej komory alebo u obchodnej a priemyselnej komory na území Československej republiky, budú požívať ochrany na celom území Československej republiky s prioritou pôvodného zápisu, ak ich chrániteľ prihlási u obchodnej a živnostenskej alebo obchodnej a priemyselnej komory, v obvode ktorej je sídlo podniku v dobe tejto prihlášky.

(2) Prihlášku treba podať do dňa, ktorý bude určený vládny nariadením. Zároveň s prihláškou treba predložiť prvopis alebo odpis potvrdzovacieho listu (certifikátu) a zaplatiť u obchodnej a živnostenskej alebo u obchodnej a priemyselnej komory taxu 50 Kčs.

(3) Ochranné vzorky, ktoré nebudú takto v určenej lehote prihlásené, strácajú platnosť.

§ 2.

Na celom území Československej republiky dosiahnu ochrany s prioritou pôvodného zápisu, ale s výhradou zachovania práv osôb tretích, ochranné vzorky, ktoré boli zapísané do 4. mája 1945 včítane s platnosťou tiež pre niektorú časť územia Československej republiky u iného registračného úradu než u obchodnej a živnostenskej alebo u obchodnej a priemyselnej komory, spomenutej v § 1, ak je sídlo ich podniku na území Československej republiky a ak budú prihlásené k zápisu u teraz príslušnej obchodnej a živnostenskej alebo u obchodnej a priemyselnej komory do dňa, ktorý bude určený vládny nariadením.

§ 3.

Prioritné lehoty, ktoré v obore ochranných vzorkov určuje článok 4 Parížskej unijnej úmluvy na ochranu živnostenského vlastníctva, vyhlásenej v Sbíerke zákonov a nariadení pod č. 22 z r. 1933, a ktoré boli v behu ešte dňa

29. septembra 1938 alebo prišli do behu po tomto dni, sa predlžujú do dňa, ktorý bude určený vládny nariadením.

§ 4.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Gottwald v. r.	KoECKÝ v. r.
Dr. Stránský v. r.	Laušman v. r.
Široký v. r.	Duriš v. r.
Dr. Šrámek v. r.	Dr. Pietor v. r.
Ursíny v. r.	gen. Hasal v. r.
Masaryk v. r.	Hála v. r.
gen. Svoboda v. r.	Dr. Šoltész v. r.
Dr. Ripka v. r.	Dr. Procházka v. r.
Nosek v. r.	Majer v. r.
Dr. Šrobár v. r.	Dr. Clementis v. r.
Dr. Nejedlý v. r.	gen. Dr. Ferjenčík v. r.
Dr. Drtina v. r.	Lichner v. r.

125.

Zákon

zo dňa 8. mája 1946

o mimoriadnych opatreniach v obore
ochranných známok.

Dočasné Národné zhromaždenie republiky
Československej usnieslo sa na tomto zákone:

§ 1.

(1) Ochranné známky, ktoré boli zapísané alebo včas obnovené do 4. mája 1945 včítane u niektorej obchodnej a živnostenskej komory alebo u obchodnej a priemyselnej komory na území Československej republiky, budú požívať ochrany na celom území Československej republiky s prioritou pôvodného zápisu, ak ich chrániteľ prihlási u obchodnej a živnostenskej komory alebo u obchodnej a priemyselnej komory, v obvode ktorej je sídlo podniku v dobe tejto prihlášky.

(2) Prihlášku treba podať v lehote, ktorá bude určená vládny nariadením. Zároveň s prihláškou treba predložiť tri odlačky známky a tlačový štoček a zaplatiť u obchodnej a živnostenskej komory alebo u obchodnej a priemyselnej komory poplatok 100 Kčs, z ktorého 25% plyní do štátnej pokladnice.

(3) Ochranné známky, ktoré nebudú v takto určenej lehote prihlásené, strácajú ochranu.

§ 2.

Na celom území Československej republiky dosiahnú ochrany s prioritou pôvodného zápisu, ale s výhradou zachovania práv osôb tretích, ochranné známky, ktoré boli zapísané v čase od 30. septembra 1938 do 4. mája 1945 včítane s platnosťou tiež pre niektorú časť územia Československej republiky u iného registračného úradu než u obchodnej a živnostenskej komory alebo u obchodnej a priemyselnej komory, spomenutej v § 1, ak je sídlo ich podniku na území Československej republiky a ak budú prihlásené k zápisu u teraz príslušnej obchodnej a živnostenskej komory alebo u obchodnej a priemyselnej komory do dňa, ktorý bude určený vládny nariadením.

§ 3.

Prioritné lehoty, ktoré v obore ochranných známok určuje článok 4 Parížskej úmluvy na ochranu živnostenského vlastníctva, vyhlásenej dňa 5. februára 1933 pod č. 22 Sb., a ktoré boli v behu ešte dňa 29. septembra 1938 alebo prišli do behu po tomto dni, sa predlžujú do dňa, ktorý bude určený vládny nariadením.

§ 4.

(1) Ak bolo niekomu zabránené mimoriadnymi pomermi, zapríčinenými okupáciou alebo vojnou, aby dodržal lehotu na obnovenie ochrannej známky (§ 16 zákona zo dňa 6. januára 1890, č. 19 r. z., o ochrane známok, v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich), prevedie sa na jeho žiadosť dodatočná obnova známky.

(2) Žiadosť o dodatočnú obnovu známky sa podá písomne u obchodnej a živnostenskej komory alebo u obchodnej a priemyselnej komory, príslušnej na obnovu ochrannej známky, v lehote, ktorá bude určená nariadením ako konečná pre prihlášku podľa § 1. V žiadosti musia byť uvedené skutočnosti, o ktoré sa žiadosť opiera, ako aj prostriedky, ktorými tieto skutočnosti majú byť osvedčené. Záro-

veň so žiadosťou treba zaplatiť taxu za obnovu s príplatkom 50 Kčs. (§ 16, ods. 3, zákona o ochrane známok.)

§ 5.

(1) Ak bola pre mimoriadne pomery, zapríčinené okupáciou alebo vojnou, zameškaná lehota na podanie žaloby podľa § 4 zákona zo dňa 30. júla 1895, č. 108 r. z., ktorým sa dopĺňa resp. mení zákon zo dňa 6. januára 1890 o ochrane známok v znení zákona zo dňa 20. decembra 1932, č. 27 Sb. z roku 1933, možno žalobu podať ešte v lehote, ktorá bude určená vládny nariadením ako konečná pre prihlášku podľa § 1.

(2) V žalobe musia byť zároveň uvedené skutočnosti, ktoré zabránili včasnému podaniu žaloby, ako aj prostriedky, ktorými tieto skutočnosti majú byť osvedčené.

§ 6.

Zákon zo dňa 8. októbra 1940, č. 261 Sl. z., o niektorých opatreniach na ochranu známok, sa zrušuje. Zároveň sa zrušuje použiteľnosť vl. nar. zo dňa 23. januára 1941, č. 98 Sb., o ochrane známok slovenských podnikov.

§ 7.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Gottwald v. r.

Dr. Stránský v. r.

Široký v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Ursíny v. r.

Masaryk v. r.

gen. Svoboda v. r.

Dr. Ripka v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Drtina v. r.

Kopecký v. r.

Laušman v. r.

Đuriš v. r.

Dr. Pietor v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r.

Dr. Clementis v. r.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Lichner v. r.

126.

Zákon

ze dne 16. května 1946

o úpravě zemědělských pachtovních poměrů.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část I.

Drobné pachtý.

§ 1.

(1) Roční pachtovné z 1 ha pozemků zemědělsky užívaných — vyjímajíc pozemky užívané k provozování zahrádnictví a sadařství, jakož i rybníky, vinice a chmelnice — smlouvené anebo stanovené jakýmkoliv jiným způsobem (na př. v dražbě), nesmí přesahovati níže uvedené množství obilí nebo, je-li pachtovné stanovené v penězích, peněžitou částku rovnající se ceně tohoto množství obilí, vypočtené podle odstavce 2, a to:

u pozemků s čistým katastrálním výnosem do Kčs:			
5.—	. . .	1.10 q	žita a ovsa v poměru 1:1
10.—	. . .	1.95 q	„ „ „
15.—	. . .	2.55 q	„ „ „
20.—	. . .	3.— q	pšenice a žita v poměru 1:1
25.—	. . .	3.30 q	„ „ „
30.—	. . .	3.55 q	„ „ „
35.—	. . .	3.70 q	„ „ „
40.—	. . .	3.85 q	„ „ „
45.—	. . .	3.95 q	„ „ „
50.—	. . .	4.05 q	„ „ „
55.—	. . .	4.10 q	„ „ „
60.—	. . .	4.15 q	„ „ „
65.—	. . .	4.20 q	„ „ „
70.—	. . .	4.25 q	„ „ „
75.—	. . .	4.30 q	„ „ „
80.—	. . .	4.35 q	„ „ „
90.—	. . .	4.40 q	„ „ „
100.—	. . .	4.45 q	„ „ „
110.—	. . .	4.50 q	„ „ „

(2) Jsou-li pro jednotlivé druhy obilí úředně stanoveny různé ceny podle velikosti zemědělského závodu, jest rozhodnou pro výpočet peněžité částky podle odstavce 1 nejnižší prodejní cena stanovená úředně pro výrobce;

je-li takových nejnižších prodejních cen stanoveno vzhledem k jakostním stupňům obilí více, jest pro výpočet pachtovného, stanoveného podle cen obilí, rozhodný aritmetický průměr všech těchto prodejních cen.

(3) Propachtují-li se zemědělské pozemky smlouvou, mohou se smluvní strany řídit místo ustanoveními předchozích odstavců předpisem § 3.

§ 2.

Okresní národní výbor může po slyšení okresního sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců povolit propachtovateli na jeho žádost, aby požadoval vyšší pachtovné, než je stanoveno v § 1, odst. 1 a 2, pokud to odůvodňují okolnosti hodné zvláštního zřetele (ohled na osobu propachtovatele neschopného k práci, který by jinak upadl v nouzi a pod.) a pokud to dovolují zásady národohospodářsky odůvodněných úplat.

Část II.

Pachty hospodářských celků a některých zvláštních pozemků.

§ 3.

(1) Propachtují-li se hospodářské celky po případech s příslušenstvím (dvory, statky nebo usedlosti) nebo pozemky vyňaté v § 1, odst. 1, nesmí pachtovné činit více než 3% z kapitálu odpovídajícího obecné hodnotě předmětu pachtu.

(2) Ustanovení § 2 platí i pro pachty nemovitostí uvedených v odstavci 1.

§ 4.

(1) Ustanovení §§ 1, 3 a 5 se nevztahují na pachtovní poměry, kde propachtovatelem jest osoba, která nevlastní více než 20 ha pozemků jakéhokoliv druhu a jest na výnosu pachtovného existenčně závislá; jsou-li tyto okolnosti mezi stranami sporné, rozhodne o věci na návrh kteréhokoliv z obou smluvních stran okresní národní výbor, v jehož obvodu je pachtovaná nemovitost, po slyšení místního sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců. Pro určení výše pachtovného platí v těchto případech obecné cenové předpisy. Tyto předpisy platí také, propachtují-li se hospodářské celky, u nichž převládá co do výměry půda lesní, nebo propachtují-li se pouze lesní pozemky.

(2) Ustanovení §§ 1, 3 a 5 se nevztahují rovněž na pachtovní poměry, kde propachtovatelem je státní správa železniční, silniční nebo vodocestná.

Část III.

Společná ustanovení.

§ 5.

(1) Pokud jde o pachtovní poměry uzavřené před účinností tohoto zákona, při nichž bylo stanoveno (§ 1, odst. 1) pachtovné vyšší, než je podle okolností případu dovoleno předcházejícími ustanoveními (§§ 1 a 3), sníží se i toto pachtovné, pokud se stane splatným za účinnosti tohoto zákona, na stanovenou horní hranici, nepožádá-li propachtovatel do 30 dnů po počátku účinnosti tohoto zákona za povolení výjimky podle § 2. Zamítne-li se taková žádost pravoplatně, jest pachtovné upraveno, jako kdyby nebyla vůbec podána.

(2) Nedohodnou-li se strany o částce, na kterou jest pachtovné podle odstavce 1 snížiti, ve lhůtě v téžé odstavci uvedené, mají právo žádati nejdéle v další lhůtě 15 dnů u okresního soudu, v jehož obvodu jsou pachtované nemovitosti, za určení pachtovného. Soud o této žádosti rozhodne podle zásad řízení nesporného.

§ 6.

Pokud pachtovné stanovené (§ 1, odst. 1) za účinnosti tohoto zákona převyšuje horní hranici podle §§ 1 a 3, je stanoveno neplatně.

§ 7.

(1) Pachtýř zemědělských nemovitostí je oprávněn odstoupit bez výpovědi od pachtovní smlouvy, která byla uzavřena přede dnem faktického skončení německé a maďarské okupace, prokáže-li potvrzením okresního národního výboru, v jehož obvodu jsou pachtované nemovitosti, že na nich nemůže řádně hospodařiti, protože byl ustanoven národním správcem zemědělského podniku podle předpisů o národní správě, nebo se stal přídělce podle předpisů platných pro konfiskaci a urychlené rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa a pro osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel státu českými, slovenskými a jinými slovanskými zemědělci, anebo provozuje zemědělský podnik, kterého v době nesvobody pozbyl pod tlakem okupace nebo národní, rasové nebo politické persekuce.

(2) Právo odstoupiti od smlouvy zanikne, neuplatní-li je pachtýř do 3 měsíců ode dne, kdy nastaly pro ně podmínky podle odstavce 1, a nastaly-li tyto podmínky před účinností tohoto zákona, do 3 měsíců ode dne, kdy tento zákon nabude účinnosti.

§ 8.

Ustanovení tohoto zákona platí i o podpachttech.

§ 9.

Změní-li se podstatně hospodářské poměry, může vláda nařízením změnit nejvyšší pří-

pustné hranice pachtovného, uvedené v §§ 1 a 3.

§ 10.

Tento zákon nabývá účinnosti 7. dne po vyhlášení; provede jej ministr zemědělství a ministr spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Duriš v. r.

Dr. Drtina v. r.